

Het Groene Woestijn Initiatief

L'Initiative Désert Vert 2013-2020

Het Dogon Vrouwen Initiatief (DVI) streeft naar het duurzaam verbeteren van de kwaliteit van leven van de Dogonvrouwen en hun gezinnen en staat een integrale aanpak voor door het stimuleren en respecteren van het zelforganiserend vermogen en het ontwikkelen van ecologisch duurzame programma's, gebaseerd op het principe van gelijkwaardig partnerschap. De strategie is: samen met de bevolking onderzoeken wat er mist, wat prioriteit heeft, welke interventies een uitweg zouden bieden, wat daarvoor nodig is, welke innovaties daarbij kunnen helpen en wat de verschillende betrokkenen gaan bijdragen hieraan. Kortom gelijkwaardig partnerschap praktisch vormgeven met innovatieve interventies en middelen. De leidende principes van DVI zijn; we gaan partnerschap aan, gaan samen op weg, geven impulsen en scheppen voorwaarden. We onderzoeken problemen diepgaand en in dialoog, we belonen initiatief, respecteren het natuurlijk tempo en de diversiteit, we streven naar veel impact met weinig en doen alleen beloften die we waar kunnen maken. We ontwikkelen eenvoudige programma's met duidelijke afspraken en verantwoordelijkheden en begeleiden extra de leiders van initiatieven.¹

Het Groene Woestijn Initiatief is één van de programma's van DVI.

Doel van het Groene Woestijn Initiatief is de kans op een duurzaam bestaan van deze bevolking in dit gebied vergroten. Dit betekent concreet programma's ontwikkelen voor grootschalig natuurherstel, natuurbeheer, landbouwverbetering, bestaanszekerheid voor de bevolking en een duurzame oplossing voor houtproductie.

De landbouwgronden worden bedreigd door landerosie en dat bedreigt de bestaansgronden van de Dogonbevolking. De erosie

kan gekeerd worden door de terugkeer van bomen en struiken, maar vraagt echt interventies. Bewustwording en betrokkenheid van de bevolking speelt een hele grote rol om het een duurzame impact te laten hebben. Dit heeft geleid tot het ontwikkelen van een programma waarbij samen met de bevolking de duinen nu worden aangeplant, grootschalig bomen worden geplant en trainingen worden gegeven over verbeterde landbouwmethoden: het Groene Woestijn Initiatief.

Ons uitgangspunt is methoden gebruiken die katalyseren tot grootschalige toepassing en aansluiten bij de minimale leefomstandigheden van de bevolkingsgroep, waarbij we de bevolking niet alleen betrekken bij alle toegepaste methoden, maar ze het ook zelf laten uitvoeren.

¹ Zie voor meer informatie over DVI www.dogonvrouweninitief.nl of de folders *Het partnerschap van DVI* en *De Leidende principes van DVI*

Context beschrijving

Mali heeft 37 keer de omvang van Nederland, 1.240.000 km², waar 14 miljoen mensen wonen (2009). De gemiddelde levensverwachting is 47 jaar. Per 1000 geboren baby's sterven er 212 voor hun eerste levensjaar. Het betreffende gebied ligt in regio Mopti, 83.000 km² en 2 miljoen inwoners (2009). In dit gebied woont de Dogonbevolking maar ook andere bevolkingsgroepen. DVI werkt met name in district Bandiagara en Koro (21.500 km² en ruim 600.000 inwoners).

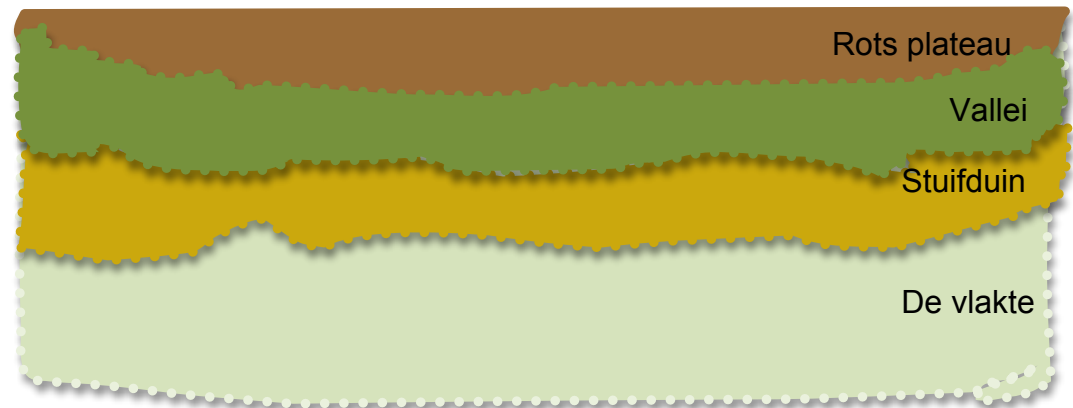
Het leven op het platteland in Mali met de zeer arme gronden en minimale regenval is een enorme uitdaging. Het gebied heeft daarnaast een zeer slechte infrastructuur, een sterk groeiende bevolking en bijna uitsluitend lokaal economische activiteit behalve kleinschalig toerisme (tot voor kort). De jongeren trekken weg, omdat er geen perspectief is op werk behalve in de landbouw, een sector die niet een aantrekkelijk perspectief biedt voor levensonderhoud.

De weerbaarheid van de bevolking is groot, maar zal echter nog meer toe moeten nemen omdat de klimaatverandering in dit gebied grote gevolgen kan gaan hebben.

De gekozen zone van impact voor het Groene Woestijn Initiatief valt in de gemeente Sangha (zie kaart 1). In het gebied van interventie is de regenval 200 – 400 mm per jaar.²

Het landschap en het gebruik is in te delen in 4 zones:

Het rotsplateau, met vele dorpen, waar landbouw en tuinbouw plaats vindt op een dunne laag grond. De rotswand en vallei waar de gronden gebruikt worden voor landbouw van hun basisvoedsel, Mielles, bevordert door de waterstromen vanaf het plateau twee maanden per jaar. De stuifduinen waar geen landbouw plaats vindt. En de uitgestrekte vlakte, waar vroeger enkele maanden per jaar gewoond werd, waar nu door de aanleg van putten het gehele jaar vaste bewoning is. De Dogon gebruikt de gronden voor de landbouw en in toenemende mate voor hun vee en de Fulani (de Peul) voor veeteelt.

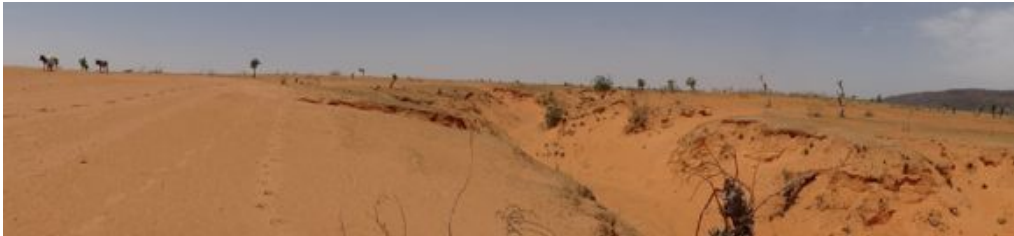

Landbouwgrond

Potentieel voor landbouw-bosbouw

² Onze 2013 metingen met pluviometer gaven 200mm aan

De problemen en mogelijke oorzaken

In zone 2 en 3 is er een snelle aanwas van stuifduinen, die de landbouwgronden bedreigen.

Als oorzaken zijn aan te wijzen de grote landdegradatie in de vlakke en de daarbij horende winderosie. Het zand uit de vlakke komt door de windwerveling (door de rotswand) terecht in een evenwijdige zone ca. 500 meter van de rotswand af. Er vormt zich ook al een tweede duinenrij.

De begroeiing van de duin is minimaal. Door watererosie ontstaan er diepe voren in het duin en komt het zand op de landbouwgrond tussen de duin en de rotswand terecht. Daarmee wordt hun bestaansbron bedreigd.

In zone 4, de vlakke, is landdegradatie en de daarop volgende desertificatie een zeer snel groeiend probleem. De grond is weinig vruchtbaar, is fijn, bevat heel weinig organisch materiaal en heeft een zeer laag watervasthoudend vermogen.

In grote delen van het gebied zijn er bijna geen (grote) bomen meer en is er heel weinig stuikgewas. De gronden zijn beperkt bedekt met een bodembedekkend kruid en wat gras. Er zijn hierdoor bijna geen bronnen meer die organisch materiaal produceren om de grond te verbeteren. Er is ook een groot tekort aan hout in het gebied.

Mogelijke oorzaken:

- te intensief en slechte snoeimethoden van de bomen
- intensieve begrazing waarbij al het gras, struiken, jonge boomscheuten en resterend organisch materiaal door koeien, geiten en schapen wordt opgegeten. Behalve het vee van de Fulani is de Dogonbevolking zelf ook meer vee gaan houden
- de landbouwgronden worden voorbereid met de handploeg en tussendoor ook om onkruid te verwijderen
- na het oogsten worden alle plantresten ook geoogst voor de daken, manden, voor in het leem en als voer voor de dieren. De grond blijft onbedekt achter
- stoppelvelden worden begraasd door het vee van de Fulani.
- de bevolking geeft aan dat er al duidelijk sprake is van een klimaatverandering; minder regens, later, heftiger en kortere periode. Dit heeft direct effect op hun oogsten die steeds slechter worden. De correlatie tussen minder bomen, minder regenval wordt overigens ook door ze gelegd.

Het waarom van het Groene Woestijn Initiatief

Het Groene Woestijn Initiatief (GWI) is een non-migratie interventie, waarbij met relatief beperkte investeringen mensen kunnen blijven wonen waar hun wortels zijn, de natuur en de biodiversiteit behouden blijft én evolueert en de diversiteit aan cultuur en cultureel erfgoed een levend erfgoed blijft.

Als mensen kunnen blijven wonen waar hun wortels zijn geeft dit ze stabiliteit en de kans om te evolueren in het tempo dat vitaliseert en ze niet op drift laat slaan. Wetenschappelijke studies geven aan dat de gevolgen van migratie om klimaatredenen, niet alleen voor de mensen die het betreft heel groot zijn, maar ook voor de wereldwijde gemeenschap en de aarde.³

Onze interventies zijn gericht op community-building, het veiligstellen en verbeteren van landbouwgronden en andere middelen van bestaan en hebben direct impact op de bevolking van de Dogon Vallei in Mali, maar ook op ons cultureel mondiaal erfgoed. Zo overleven de bevolking van de Dogon vallei⁴ al eeuwen door steeds een evenwicht te zoeken tussen ontwikkeling en hun tradities van voorouderverering.

Het Dogon Vrouwen Initiatief (DVI) is in 2008 gestart en is gericht op de ontwikkeling en bekrachtiging van vrouwen als de key change-agents op velerlei gebied en werkt nu met 43 vrouwengroepen, 4600 vrouwen, aan community-building, ondernemerschap en zelforganisatie. De programma's van DVI hebben nu een impact op 28.000 mensen. De interventies van GWI komen voort uit het inzicht dat ontwikkeling van de bevolking

essentieel is, maar als de bron van overleving, namelijk de landbouwgronden, bedreigd worden, zoals thans het geval is, dan is GWI een non-migratie interventie pur sang.

Er kan veel geleerd worden van ervaringen van anderen⁵, maar elke situatie is ook anders en een blauwdruk is niet toepasbaar. Daarom is GWI ook een strategie van iteratieve en hele concrete en praktische planning in actie. Er wordt gekozen voor een aantal bewezen technieken en methodes, aangepast aan de lokale mogelijkheden en geest. En er worden vele lokale partnerschappen aangegaan oa met de overheidsinstantie Water- en Bosbeheer, zij adviseren en monitoren de impact. Maar bovenal wordt het brede partnerschap met de lokale bevolking met groot succes ingezet om een duurzame en effectieve impact te genereren.

Gedwongen migratie veroorzaakt altijd groot leed en heel veel onrust. Uit onderzoek blijkt dat klimaatmigranten doorgaans (nu nog) niet ver wegtrekken door een gebrek aan middelen. Ze zullen dus niet direct bij ons op de stoep staan, maar wel bij hun burens (buurdorpen, -steden, -landen) en daar zal de druk toenemen. De kans op landdegradatie en verwoestijning zal daar zeker toenemen en er zullen diverse problemen ontstaan die maatregelen en soms ingrijpen vragen. Het leed wordt zo steeds groter, terwijl nu met interventies het mogelijk te maken is dat mensen geworteld blijven in hun eigen cultuur en op hun eigen bestaansgrond!

³ Vele rapportages en onderzoeken hebben gediend als researchmateriaal, van Universiteit Wageningen (WOCATT), DRYNET, Both Ends, IUCN, Millenium Ecosystem Assessment, IFAD, IFPRI (International Food Policy Research Institute - VU Amsterdam), UNDESA/DSD (Division for Sustainable Development), UNU-EHS (Environment and Human Security), ICRISAT, WAC (world Agroforestry Centre), NRCS (Natural Resources Conservation Services), Agriculture ASUDEC, Joliba, HDS, Sahel ECO, African Regreening, Groasis Aquapro, Nature Resilience (Erasmus University).

³ Environmentally induced Migration and Sustainable development, UNDESA/DSD and UNU-EHS2011

⁴ De Dogon vallei is in werkelijkheid geen gebied dat zo heet, maar heeft betrekking op Regio Mopti waar het grootste deel van het Dogonvolk woont. Hier wonen naast de Dogon ook de Peul en de Bozo (en meer), al geruime tijd samen in een co-existerende harmonie.

Onze benadering

Er zal gedragsverandering nodig zijn en die zal ontstaan als er een lonkend (handelings)perspectief is. Net als in onze samenleving helpen doemscenario's en het schetsen van negatieve lange termijn gevolgen niet om mensen te bewegen (zware) offers te brengen of überhaupt hun gedrag te veranderen. Het vraagt een stap voor stap benadering met een lange termijn perspectief en dus om een langdurig partnerschap, in plaats van snelle (technische) interventies.

Er zullen korte termijn resultaten in de overgangsfase nodig zijn om het lange termijn perspectief mogelijk te maken.

De praktisch georiënteerde bevolking zal niet overtuigd raken van abstracte ideeën maar wel van zichtbare resultaten. Juiste informatie over de gevolgen van hun eigen handelen ontbreekt nu nog en dat vraagt om een bewustwordingsstrategie waarbij het inzien van het belang van bomen de hoogste prioriteit heeft, maar ook de noodzaak van het aanplanten van de duinen en het stoppen van de erosie bij de heftige regens. Theorie in praktijk, simpel en doeltreffend.

De beoogde resultaten in de geplande zone van impact van 800km² (2012-2020) :

- de 'wandellende' duinstrook over een lengte van ca. 40 km tot 'stilstand' brengen zodat de landbouwgronden die daarachter liggen niet bedreigd worden. Deze duinzones zullen als natuur beheerd worden en de biodiversiteit zal weer toenemen.
- Elk jaar 4 ha aan boszones realiseren met bomen, die de wind breken, vruchten en blad geven, die de grond verder verbeteren, die als 'zaadbanken' kunnen functioneren om een natuurlijke terugkeer van bomen te krijgen, die een beter ecosysteem laat ontstaan, maar ook een plek bieden aan allerlei dieren en daarmee de biodiversiteit verhogen.
- De toename aan bomen (10.000 per jaar) zullen ook zorgen voor organisch materiaal om compost te kunnen maken om de landbouwgronden te verbeteren.
- Het blad kan tevens dienen als hoogwaardig voedsel voor het kleinvee die extra inkomsten geven (maar die nu alles kaalvreten omdat ze loslopen om te grazen).
- De duinen en de boszones worden beheerd door de lokale bevolking, met afspraken over niet-kappen voor het hout van minimaal 10 jaar. Ondertussen hebben ze een training in duurzame snoeitechnieken gekregen van ons.
- De bevolking is zich (meer) bewust van het belang van bomen, natuurbeheer en ziet andere en betere oplossingen (zoals boven genoemd)
- De bevolking zal zelf bomen en struiken aanplanten op hun eigen velden doordat dit door ons actief is gestimuleerd. Dit zal ook een duurzame bijdrage gaan leveren, omdat ze hier ook mee door zullen gaan als er geen interventies meer plaatst vinden omdat de bomen waardevolle producten opleveren (bijv. noten waarvan olie gemaakt kan worden) en ze begrepen hebben dat boom aanplant een integraal onderdeel van hun landbouw moet worden.

De fase van experimenteren met methoden 2012-2013

A) Ecole Experimental Initiative Desert Vert:

Dit is een terrein van ruim 4 ha. in de vlakte van Koundou, die we gebruiken om te experimenteren samen met de bevolking met diverse technieken en methoden.

1. Contourtrenching In 2012 is gestart met het graven van geulen volgens methode van Peter Westerveld. Voor uitleg van de methode: www.nagafoundation.nl. Deze methode heeft als doel het watervasthoudend vermogen van de grond te verbeteren. In 2012 zijn er zeven geulen gegraven van 3 meter breed, 1 meter diep, 180 meter lang. De onderlinge afstand tussen de geulen is 35 meter. Door de zeven geulen zijn er nu zes 'velden' waarop met diverse methoden geëxperimenteerd kan worden. Door de politieke situatie in Mali is het niet mogelijk geweest om experts van deze techniek (van de Nagafoundation) naar het gebied te halen. De ervaring met deze techniek in Ouan (Mali) is de aanleiding geweest om toch te starten. Gezien de hoeveelheid werk valt het te bezien of de verbetering van de grond de bevolking gaat overtuigen om deze methode zelf toe te passen. Goede evaluatie van effectiviteit op deze plek kan pas na minimaal twee seizoenen.

2. Omheiningen maken, zodat het vee daar niet kan grazen.

3. Jatropha planten In 2012 zijn we gestart met kleinschalige opkweek. De eerste indruk was dat de planten het zwaar hebben op de droge gronden, maar het wel redden en vanwege de grote voordelen van de Jatropha besluiten we in januari 2013 tot een bescheiden schaalvergroting van opkweek van jatropha door de vrouwen. In mei tot augustus zijn 6600 Jatropha's geplant op het terrein. In 2013 is er opnieuw een hele slechte regenval (er is slecht 200 mm gevallen in dit gebied) en dat is helaas echt te weinig voor

Jatropha. De verbetering van het watervasthoudend vermogen van de grond waar ze geplant zijn, door de eerder gegraven sleuven (contourtrenching) maakt dit jammer genoeg niet goed. In oktober 2013 besluiten we te stoppen met de opkweek voor het volgende jaar en eerst te zien of deze planten het gaan redden.

4. De opkweek van lokale bomen. In Koundou is een kwekerij opgezet waar de vrouwen van de vrouwengroep naast de Jatropha ook bomen hebben opgekweekt, onder begeleiding van onze supervisor. Wij betalen ze per plant en tevens voor het planten. In de 1ste helft van 2013 zijn er 3500 bomen aangeplant. De soorten bomen die geplant zijn: Adanzonia (Baobab: 100), Faidherbia Albida (Balanza (860), Ziziphus (Jujubier:1240), Balanites (Dattier sauvage: 520), Pyliostima (Korbo: 40), Congretum (400), Acacia radiana (150), Acacia senegal (60), Detarium (Ponou: 110), Calotropis (Ponu:110) et Prunier (10).

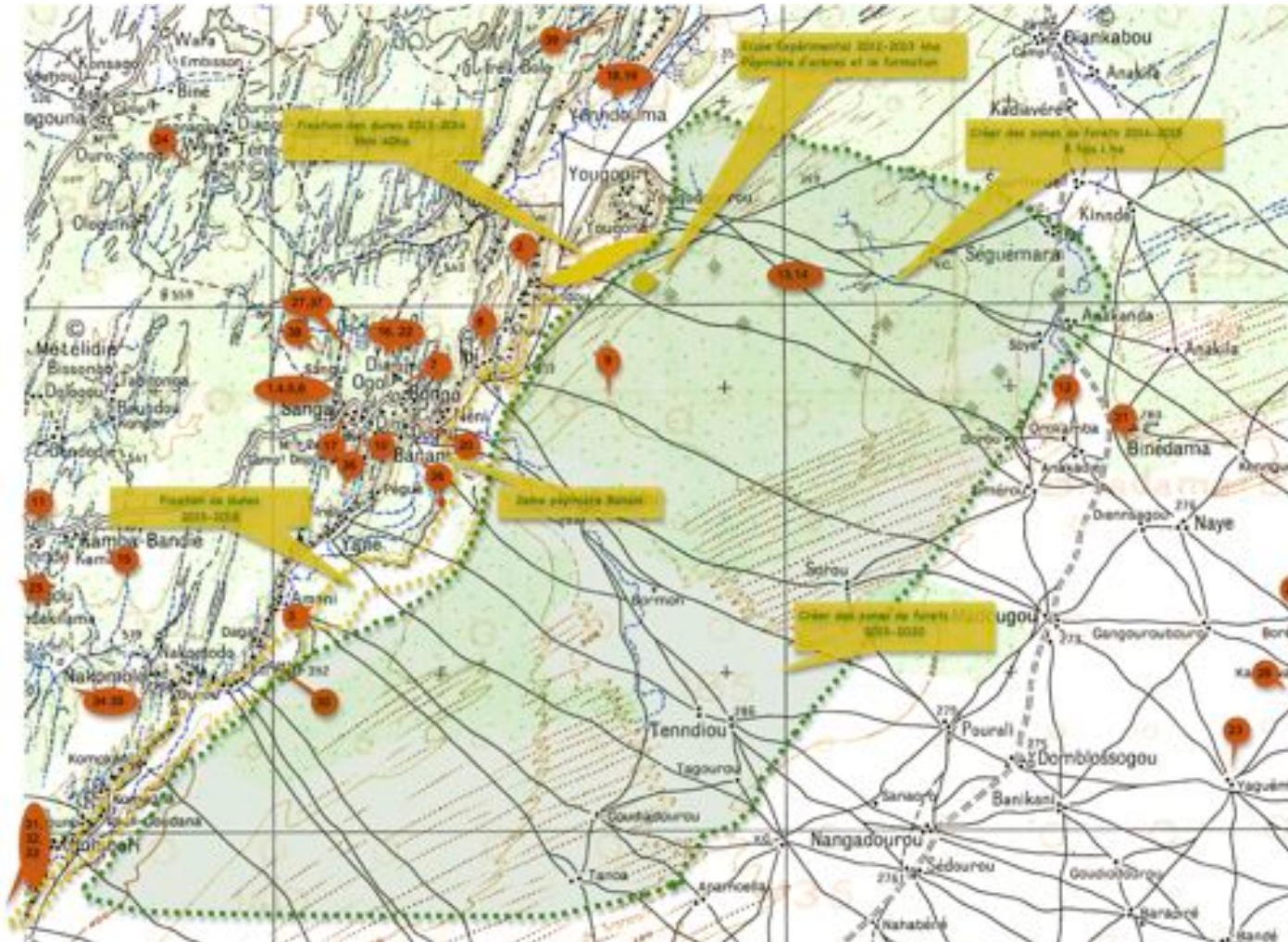
5. De Groasis Waterbox. Er is geëxperimenteerd met dit hulpmiddel, die de bomen een kickstart geeft. Het is ontwikkeld in Nederland door Groasis (50 stuks).

6. Agro-animateurs opleiden voor stimulering bewustwording. In april 2013 is in een 2daagse training gegeven aan 25 mannen en vrouwen uit 8 dorpen. Het probleem van landerosie, de doelen van het GWI programma en het belang van bomen en struiken zijn besproken. Maar ook heel praktisch, hoe bomen op te kweken en te verzorgen, hoe compost gemaakt kan worden en waarom dat belangrijk is. Daarnaast is besproken over micro-dosering en wisselteelt en zijn daarbij video's vertoond van Access-agriculture.

B) De duinfixatie:

De landbouwgronden langs de rotswand van de Dogon worden bedreigd door de sterke winderosie waardoor zich een snel groeiende duinenrij vormt evenwijdig aan de Bandiagara klif over een lengte van zeker 40 kilometer. De duinen eroderen vervolgens bij de hevige regens en het zand komt zo massaal op de landbouwgronden tussen duin en het plateau terecht.

In 2013 is 22 hectare gefixeerd, in de zone bij Koundou, van ca. 4 kilometer lang en ongeveer 500 meter breed, in slechts 4 maanden tijd (mei 2013-tot augustus) door intensieve aanplant met 0,5 miljoen struiken (*Euphorbia*). Tevens zijn er 4 km matten geplaatst bij de aanplant en de erosiesleuven.

De bevolking van alle acht de dorpen zijn intensief betrokken bij de gehele opzet om zo duurzaam natuurbehoud te garanderen. De duinen worden reservaten met afspraken over niet-snoeien en niet-begrazen, dat bewaakt en beheerd zal worden door de bevolking zelf.

De duinfixatie samen met de bevolking kost ongeveer €1.000,- per hectare.

Project uitbreiding in 2014

Met de opgedane ervaringen uit 2012 en 2013 en een sterk vergroot draagvlak bij de lokale bevolking kunnen we het project voortzetten met de best-practices volgens het leidende principe van 'veel impact met weinig':

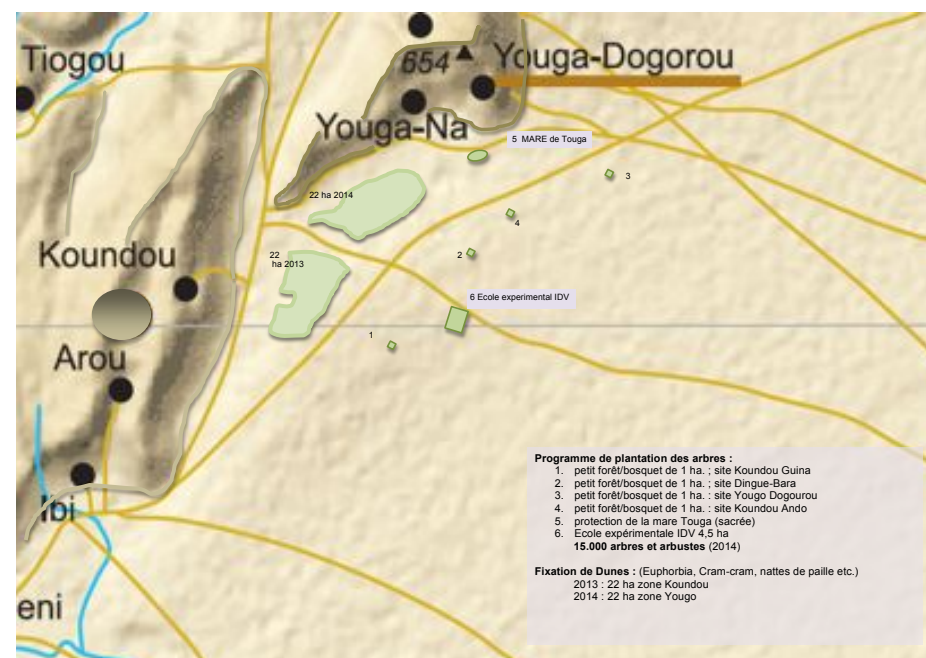
- Duinfixatie met Euphorbia en lokaal gras (Telle)
- Boomopkweek door de vrouwen in twee kwekerijen
- Varieteit aan lokale waardevolle bomen planten (lokale kennis)
- Compost maken voor de aanplant
- Waterboxen (900) voor de moeilijke soorten en op de velden
- Hekken plaatsen voor herstel biotoop met kleine bossen
- Bevolking is gemotiveerd
- Trainingen geven met lokale partnerorganisaties

A) Duinfixatie:

Het plan is om in principe elk jaar 20 tot 30 hectare aan te planten met Euphorbia. In 2014 is dit gebeurt in de zone tussen Yougo en Koundou (zie kaart 2). Naast het aanplanten, het zaaien van Telle en het instellen van een brigade ter bescherming, zullen de erosiegeulen aangepakt worden. In de grote geulen is het plaatsen van matten niet afdoende. Hier zullen dijken gemaakt worden met zandzakken, om de kracht van het water te stoppen. In september 2014 zullen 1000 zandzakken in de grootste geulen gelegd worden.

Als er meer budget beschikbaar komt, kunnen we in meer zones tegelijk werken aan de duinfixatie. De bevolking in diverse dorpen zijn door het werk wat in 2013 gedaan is overtuigd geraakt van de mogelijkheid om deze bedreiging te keren en willen heel graag dit probleem aanpakken bij hun dorpen.

Er zijn nu (30-8-2014) 44 hectare duin gefixeerd met Euphorbia in een zone duin van 9 kilometer.

B) Boomaanplant realiseren met twee programma's:

1) Afgeschermdde boszones van 1 ha. creëren samen met de lokale bevolking

Onze ervaring uit 2013 is dat het afschermen van zones de terugkeer van het natuurlijk biotoop geeft. Door per dorp een gebied af te schermen met een hek en daar bomen aan te planten samen met de bevolking realiseer je meerdere doelen in één programma. De bomen zijn niet alleen belangrijk als windbrekers, maar zorgen ook voor schaduw, minder verdamping, zijn essentieel voor grondverbetering en bieden aan allerlei dieren voedsel en een plek om te verblijven, waardoor de biodiversiteit weer toe zal nemen.

Het blad van de bomen en de onderbegroeiing kan op den duur en bij opschaling dienen als hoogwaardig voedsel voor het kleinvee en biedt op lange termijn een alternatief voor het los laten lopen van

vee (die nu alles kaal grazen). Op deze wijze kan er weer natuurlijke aanwas van bomen en struiken ontstaan.

Een hele belangrijke bijdrage van de boszones is de bewustwording van de bevolking over het belang van bomen en hun economische mogelijkheden! Zij weten al dat er een relatie is tussen meer bomen die meer regenval kan geven, die zo essentieel is voor hun voedselgewas Mielle, dus daar sluiten we op aan.

De boszones worden 'zaadbanken' waardoor ook weer natuurlijke boomgroei kan ontstaan. Aangezien er nu bijna geen bomen meer staan en het zand de zaden snel bedekken is een natuurlijke terugkeer van bomen zonder onze interventie (van de aangeplante bossen) niet mogelijk.

Een belangrijke innovatie die we gebruiken bij de aanleg van de boszones is de Groasis waterboxx (een Nederlandse uitvinding, zie

www.groasis.com) die de bomen een essentiële kickstart geeft en het mogelijk maakt lokale bomen op te kweken en terug te brengen op deze sterk verarmde gronden. In de boszones kunnen we met behulp van de waterbox lokale boomsoorten opkweken die zich niet meer zelf op natuurlijke wijze kunnen verspreiden. De waterbox kost inclusief transport €21,50, maar gaat 10 jaar mee en kan dus 10 bomen laten opgroeien. De waterboxen kunnen na het eerste jaar in een volgende zone gebruikt worden. Zo kunnen we de kosten van de waterbox in tien jaar afschrijven.

In 2014 zijn er vier boszones gerealiseerd.

De locaties zijn vooraf vastgesteld met de bevolking van de dorpen: Koundou-Guina, Gingue-Bara, Yougo Dougourou en Koundou Ando. Ook bij Mare de Touga, een unieke plek voor vogels, horend bij Dogomo is een start gemaakt. *Zie kaart 2.*

De boszones van 1 ha. komen tot stand samen met de lokale dorpen, die beheerders worden van de zone. In de boszones wordt een grote variëteit aan lokale bomen en struiken geplant, met en zonder de waterbox en die zullen voor een biodiversiteit van insecten, vogels en andere dieren zorgen. De eerste resultaten daarvan zien we al op de eerste

boszone, namelijk het terrein Ecole Experimental IDV, waar we in 2013 een hek omheen geplaatst hebben en bomen en struiken hebben geplant (4,5 ha).

De hekken van de boszones bestaan uit eenvoudige houten palen met gaas erom heen. Deze zijn niet bestand gebleken tegen de voorbijtrekkende hongerige koeien in de droge maanden in combinatie met de sterke winden. Een hek volledig met ijzeren palen is veel te duur, daarom plaatsen we nu om de 25 meter een metalen paal. Rondom zijn Euphorbiastruiken gezet en aan de binnenzijde de prikkende Acaciastruiken die samen een dubbele heg vormen voor het moment dat het hek vergaan is. De bomen zullen dan al hoog genoeg zijn en buiten bereik van het vee zijn.

De boomopkweek en aanplant

Er is in 2013 een kwekerij in Koundou opgezet waar de vrouwen onder begeleiding bomen opkweken voor dit programma. In 2014 is er een tweede kwekerij opgezet in Banani waar water minder een probleem is. Zij hebben in 2014 samen **12.500 bomen** en struiken opgekweekt. Deze zijn aangeplant in de vier boszones (5.000), op het IDV-terrein (6.700), in de duinen (500), op de velden van de agro-animateurs (600) en op de schooltuin van Taouan Ibi (200).

Totaal is er nu 8,5 ha bos aangeplant met 16.000 bomen en struiken. In de huidige planning zullen er elk jaar vier tot zes boszones van 1 ha. gerealiseerd worden en ca. 10.000 bomen en struiken worden geplant.

2) Zelf weer bomen planten

Behalve de grote ecologische waarde hebben bomen ook economische waarde. Er zijn lokale bomen die noten geven waarvan olie gemaakt kan worden. Ook het hout heeft economische waarde. Hout is extreem schaars en een groot probleem in het Dogongebied in Mali. Hout kost een gezin €2,- per dag (terwijl ze maar €1,- aan voedsel besteden), dat is €730,- per jaar! De houtbesparende ovens die in het programma van Dogon Vrouwen Initiatief zitten zorgen alvast voor een reductie van minimaal 50% van het hout! Maar er is meer nodig. Namelijk actieve aanplant van bomen door de bevolking zelf op hun eigen landbouwgronden en goede snoeitechnieken, die een lang leven van de bomen garanderen. Door het aanplanten van bomen tot een integraal onderdeel van hun eigen landbouwpraktijk te maken is duurzame houtproductie mogelijk, hoeven ze geen hout te kopen en kunnen ze hun geld besteden aan gezonde voeding, medicijnen en scholing van hun kinderen.

Om dit te realiseren hebben we een programma waarbij we de Groasis waterboxen uitlenen aan de door ons getrainde boeren, die daarmee eenvoudig zelf bomen kunnen planten op hun eigen velden. Door twintig waterboxen één jaar uit te lenen heeft een gezin twintig bomen aan het eind van het jaar. Daarna gaan de boxen naar een volgend gezin en zo verder. Deze bomen leveren dus naast vruchten, bladeren en een beter ecosysteem voor hun landbouw, ook hout op voor het gezin.

Wij leren ze intussen hoe ze duurzaam moeten snoeien, hoe ze compost kunnen maken en optimaal gebruik kunnen maken van de bomen. In 2014 zijn er 15 families die met behulp van 300 waterboxen bomen hebben geplant op en bij hun eigen velden. Omdat deze velden ver van het dorp liggen en rondtrekkend vee (oa van Peulsbevolking maar ook van de Dogon) moet deze aanplant beschermd worden. Hiervoor hebben we speciale korven

ontwikkeld die om de waterbox geplaatst wordt en de boom totdat deze een 2 meter hoge stam heeft beschermd.

C) Community building, training en bewustwording van de bevolking

Dit is geïntegreerd in beide andere programma's.

- We informeren de bevolking over de landerosie, de oorzaken, de oplossingen en introduceren van nieuwe technieken
- We leren vrouwen bomen opkweken, verzorgen en planten
- We leren vrouwen en mannen duurzaam bomen te snoeien (voor hun houtbehoefte) en het belang van beschermen van jongen boompjes op hun land (RNA-methode)
- We geven training aan agro-animateurs (nieuwe technieken, zoals boomaanplant, compost maken, micro-dosering, wisselteelt), en zij zullen die dit verder uitdragen in hun dorpen. In 2014 hebben de agro-animateurs twee keer een training gekregen.
- We instrueren de 15 families per jaar die de waterboxen lenen over de aanplant van bomen en hun mogelijkheden
- Schooltuinen: Stichting Dogon Onderwijs stimuleert de dorpen en de bevolking daar waar zij scholen hebben gebouwd, om ook schooltuinen aan te leggen en bomen te planten op het schoolterrein. Dit is een prachtig initiatief waar we graag bij aansluiten. We zijn in augustus 2014 gestart met de school van Tanouan Ibi. De bevolking heeft het hek geplaatst, betaald door SDO, wij hebben 100 waterboxen ter beschikking gesteld (dat is nodig want er is een groot gebrek aan water daar) en samen met de leerlingen zijn er een grote diversiteit aan bomen geplant die ook dienen als lesmateriaal.

In de huidige (financiële) planning wordt elk jaar de bevolking in de zone waar we actief zijn betrokken, de groep agro-animateurs uitgebreid, 15 nieuwe families betrokken en een schooltuin gerealiseerd. De animo voor de waterboxen is (net als bij beide andere programma's) veel groter dan ons aanbod.

In 2015 zullen we vanuit DVI starten met eco-trainingen (over het belang van bomen) niet alleen in de zone waar we met GWI actief zijn, maar bij alle 50 dorpen waar we een partnerschap mee hebben. Dit is overigens een apart DVI programma.

Financiële planning GWI:

Groene Woestijn initiatief (bedragen in EURO '000)

Duinfixatie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal hectare gefixeerd per Jaar	20	20	30	30	30	30	30	30
Cumulatief	20	40	70	100	130	160	190	220
Kosten per Hectare	1.000	1.000	950	900	850	850	850	850
Totale kosten duinfixatie	10.323	20.000	28.500	27.000	25.500	25.500	25.500	25.500
Boomaanplant	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal hectare aangeplant per jaar	4	4	6	6	6	6	6	6
Aantal hectare aangeplant cumulatief	4	8	14	20	26	32	38	44
Aanplantkosten per hectare	3.500	3.500	3.605	3.713	3.825	3.939	4.057	4.179
Totaal aanplantkosten	26.677	14.000	21.630	22.279	22.947	23.636	24.345	25.075
Beheerkosten per hectare	200	300	309	318	328	338	348	358
Totaal beheerkosten	800	2.400	4.326	6.365	8.523	10.805	13.216	15.761
Kosten trainingen	2.000	2.000	2.060	2.122	2.185	2.251	2.319	2.388
Totale kosten boomaanplant	29.477	18.400	28.016	30.766	33.656	36.692	39.879	43.225
Totaal directe kosten fixatie en aanplant	39.800	38.400	56.516	57.766	59.156	62.192	65.379	68.725
Indirecte kosten	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Supervisie personeel	3.000	3.000	5.250	7.500	9.750	12.000	14.250	16.500
kosten kantoor	-	3.000	300	309	318	328	338	348
organisatiekosten (+transport)	2.000	2.000	2.060	2.122	2.185	2.251	2.319	2.388
Subtotaal indirecte kosten	5.000	8.000	7.610	9.931	12.254	14.579	16.906	19.236
Totaal generaal GWI	44.800	46.400	64.126	67.697	71.410	76.770	82.285	87.961

Om alle genoemde doelen te realiseren in een gebied van 800km², in de periode 2013 tot 2020 is een bedrag nodig van € 541.000,-

BIJLAGEN:

De samenwerking voor de realisatie:

Alles wordt gerealiseerd door de lokale organisatie Initiative Femmes du Pays Dogon, die gevestigd is in Sangha (district Bandiagara) en onderdeel is van Association Dogon Initiative een lokaal opgezette NGO gevestigd in Mopti, met bestuursleden. Het Groene Woestijn Initiatief (programma) valt onder Saidou Teme die directeur is van Initiative Femmes du Pays Dogon. IFPD heeft totaal 5 medewerkers en 3 parttime uitvoerende krachten. Voor het Groene Woestijn Initiatief (Initiative Desert Vert) is Amakene Dougnon de projectleider. Hij werkt daarbij samen met vier part-time krachten, met de vrouwen die de bomen opkweken en met de agro-animateurs.

Ons partnerschap met de vrouwen van de vrouwengroepen en daarmee met de chefs van de dorpen, is de basis en maakt het implementeren van innovaties zoals de houtbesparende fornuizen, boomaanplant en de nieuwe technieken zoals compost mogelijk. Er is wederzijds vertrouwen en respect, evenals monitoring en controle op afspraken.

Er is wekelijks contact met de directeur en het bestuur door middel van email en skype en maandelijks wordt schriftelijk gerapporteerd over de diverse programma's. Twee keer per jaar vinden er werkbezoeken plaats, waarbij de groepen samen bezocht worden, ontwikkelingen worden bekeken, aanpassingen worden gedaan en nieuwe programma's worden ontwikkeld. In 2014 was er een in april en een in augustus.

Samenwerking met lokale overheden en andere lokale partners

Er wordt verder intensief samengewerkt met lokale en regionale overheden. Er is goed contact met de burgemeester van Sangha, de belangrijkste gemeente voor de huidige fase, die bestaat uit 44 dorpen, maar natuurlijk ook met de lokale chefs van alle dorpen en de vrouwengroepen. Van de overheid is zowel de gouverneur van Regio Mopti, als ook de minister van ontwikkeling op de hoogte van onze aanpak en activiteiten. Zo is de Cantonnement d'Eau et Forêts du cercle Bandiagara niet alleen op de hoogte van al onze activiteiten, maar zijn ze zowel de directeur als de uitvoerende projectleider ook ter plekke komen kijken en hebben ze adviezen gegeven, die door ons zijn opgevolgd. In 2014 hebben zij een training gegeven. (apart verslag gemaakt door hun is beschikbaar). Onze resultaten staan vermeld in hun jaarrapportage. Verder is er een samenwerking met Harmonie du Développement du Sahel (HDS) Bandiagara. Andere lokale organisaties waarmee we in contact zijn: Malibiocarburant Bamako, YagTU Bandiagara, Joliba Trust en Via Sahel. Uitwisseling van kennis en ervaringen is zeer belangrijk. In Nederland hebben we contact met Universiteit Wageningen en met Dr. Ing. Ard Lengkerk, (subtropen) Agronoom Wageningen (treedomestication.com) voor advies en in Mali met Adboulaye Bine Guindo, een lokale agronoom, aanbevolen door de Nederlandse Ambassade, die overigens ook van al onze programma's op de hoogte is.

Informatie over de lokale organisatie;

Association Dogon Initiative

Goedgekeurde ONG in Mali, gevestigd in Sevare – Mopti,
Bestuur: BP02 Sevare –Mopti – Mali, 00223 76120756
Amatigue Dara, voorzitter bestuur ADI
amatigue@dogoninitiative.org
Kantoor: Sangha – Mopti 00223 69564259
Contactpersoon: Saidou Teme, directeur Initiative Femmes de
Dogon, Teme@dogoninitiative.org

De lokale partner van DVI is de in 2009 opgerichte Malinese NGO Association Dogon Initiative (ADI). Zij heeft naast 3 lokale onbezoldigde bestuursleden ook 1 stafmedewerker in dienst en is de werkgever van de 5 werknemers van Initiative Femmes du Pays Dogon, waar Initiative Desert Vert onder valt. Voor bestuur zie bijlage.

ADI is ook de partner van Stichting Dogon Onderwijs. ⁶Het Groene Woestijn Initiatief valt lokaal onder dezelfde directeur als het Dogon Vrouwen Initiatief: Saïdou Teme, maar GWI heeft ook een eigen projectleider en drie parttime medewerkers die veel praktisch werk verzetten. Saïdou Teme is verantwoordelijk voor het verbinden van de doelen van het GWI met de vrouwengroepen en hun gezinnen, zodat er lokaal draagvlak voor het project en onderlinge samenwerking ontstaat. Voor IFPD zijn er momenteel openstaande vacatures door de sterk toegenomen aantal vrouwengroepen.

Stichting Dogon Onderwijs werkt al sinds 1994 samen met Amatigue Dara, voorzitter van het bestuur ADI. Er is een sterke band ontstaan die de basis is van al het gerealiseerde werk. Afgelopen jaar is nadrukkelijk gewerkt aan het professionaliseren van de financiële administratie wat noodzakelijk is gezien de

⁶ Zie het organigram en www.dogononderwijs.nl

toename aan de verschillende programma's van DVI en SDO. De stafmedewerker, Gedeon Kassogue, is belangrijk voor de professionalisering van met name de arbeidscontracten, belastingafdrachten en verzekeringen van de medewerkers.

Het Dogon Vrouwen Initiatief

Stichting@dogonvrouweninitiatief.nl
0252-531206
Zillkerduinweg 310, 2191AS De Zilk
www.dogonvrouweninitiatief.nl
KvK Den Haag 27322438
bankrekening NL961NGB 0004609187

Informatie over de Nederlands organisatie

Stichting Dogon Vrouwen Initiatief, opgericht 9 juli 2008
Vestigingsadres: Zillkerduinweg 310, 2191as De Zilk, 0252-531206
Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel: 27322438
Anbi goedkeuring; fiscaalnummer 8196.87.935.B01
Rekeningnummer: NL961NGB 0004609187

Bestuur: Mevr. A.H. van Stigt-Amesz (voorzitter),
Mevr. Jacqti de Leeuw (penningmeester),
Dhr. Bas Maassen (secretaris)
Mevr. Sharona Ceha
Mevr. Christine van Dalen

Websites: www.dogonvrouweninitiatief.nl en
www.groenewoestijn.nl

Contactpersoon: Jacqti de Leeuw, Jacqti@dogonvrouweninitiatief.nl
Doelstelling van Het Dogon Vrouwen Initiatief is het stimuleren en ondersteunen van vrouwen in Dogon-Mali om de kwaliteit van leven van deze vrouwen en hun gezinnen te verbeteren. Inmiddels zijn er 43 vrouwengroepen en 4560 vrouwen georganiseerd in DVI. De lokale programma's zijn gericht op zelforganisatie en leiderschap, ondernemerschap en het ontwikkelen van gemeenschappelijke initiatieven, o.a. op gebied van gezondheid en duurzaamheid. Het Groene Woestijn Initiatief (GWI) is één van de gemeenschappelijke duurzame initiatieven, die inmiddels is uit gegroeid tot een zelfstandig project binnen DVI.

Stichting Dogon Onderwijs (SDO) Bestuur stichting - Jurriaan van Stigt, voorzitter - Gonny van Stigt-Amesz, penningmeester - Rens de Leeuw, secretaris - Jan Joost Peskens Donateurs en Fondsen Partnerschap Bloemendaal-Dogon en Stichting Taalvorming Bureau Dennis Meijerink (LEVS)	Het Dogon Vrouwen Initiatief (DVI) Bestuur stichting - Gonny van Stigt-Amesz, voorzitter - Jacqti de Leeuw, penningmeester - Bas Maassen, secretaris - Sharona Ceha - Christine van Dalen Ambassadeurs en vrijwilligers Donateurs en fondsen	Organisaties in Nederland
---	--	---------------------------

ADI - Association Dogon Initiative Bestuur N.G.O (niet - gouvernementele organisatie) - Amatique DARA, voorzitter - Maliki DIARRA, secretaris - Keneko DARA, penningmeester Kantoor Gédéon Kassogue, administratief medewerker				Organisatie in Mali
Jurriaan van Stigt		Jacqti de Leeuw		Supervisie (onbezoldigd)
Initiative Dogon Culture Restauratie, vakmanschap, kunst en ambachten	Fondation Dogon Education - Bouwen van scholen, latrines, woningen met duurzame bouwtechnieken - Waterprogramma - Onderwijsverbetering	Initiative Désert Vert Natuurherstel en -beheer en landbouwverbetering	Initiative Femmes Pays Dogon - leiderschapontwikkeling - ondernemerschapontwikkeling - gezondheidverbetering - duurzaamheidsbevordering	Programma's

Gédéon KASSOGUE Programmaleider en coördinator				Saïdou TÉMÉ, Directeur en programmaleider		Leidinggevende
IDC	FDE verbetering	FDE Scholen	FDE water	IDV	IFPD	Werknemers
Gédéon KASSOGUE Coördinator	Gédéon KASSOGUE Coördinator	Gédéon KASSOGUE Rapportage	Gédéon KASSOGUE Rapportage	Amekéné DOUGNON, Superviseur	Fatoumata KODIO, Office en Chef MC Sosselem DOLO, Chef d'Epicentre Amekéné DOUGNON, Chef d'Epicentre Hamidou Guindo, Chef d'Epicentre	
Bevolking Ambachtslieden Mission Culturelle	ETJS GADS-Mali Onderwijzers	Entreprise Bevolking Studenten ETJS	Commitees Bevolking Serou/Kene Entreprise	4 parttime krachten Agro-animateurs Bevolking Assé GUIROU	De vrouwen en leiders v/d vrouwengroepen Gezondheidsanimatrices Meni KODIO	Uitvoerende

